

The background is a photograph of an industrial factory interior. A worker in a white lab coat and blue hairnet is leaning over a large piece of machinery on the right. The scene is filled with pipes, scaffolding, and industrial equipment. A decorative graphic of white dots on a black background is on the left side, and a white curved line separates the top and bottom text areas.

Ontdek wie wat doet in een bedrijf

*Leidraad voor bedrijfsbezoeken
met leerlingen*

Gerealiseerd i.s.m. werkgroep voeding



Introductie

Vanuit het onderwijs is er (bij leerkrachten/docenten en leerlingen/studenten) nood aan concrete informatie over functies en instroommogelijkheden binnen de bedrijfswereld. Bedrijfsbezoek is een (vernieuwende) onderwijsvorm die kadert in en aansluit bij competentiegericht onderwijs en structureel ingebouwd is in heel wat leerplannen en curricula.

Vanuit de bedrijfswereld is er vraag naar werkrachten met combinatie technologie-voeding. Daarom benadrukt de bedrijfswereld de nood aan correcte informatie rond de voedingsindustrie naar de brede groep van (technische) opleidingen.

Deze brochure heeft als doel geïnteresseerde partners te inspireren en te stimuleren bij het realiseren van bedrijfsbezoeken met focus op jobinhoud.

In een **eerste deel** worden een aantal aandachtspunten geformuleerd vanuit ervaringen met bedrijfsbezoeken.

In een **tweede deel** wordt een praktische leidraad aangeboden die als checklist kan dienen bij de concrete organisatie van een bedrijfsbezoek.

Aandachtspunten bij bedrijfsbezoeken met leerlingen/studenten

1. Algemeen

Het hoofdaccent van het bedrijfsbezoek is 'Wie zijn de medewerkers en wat doen zij'. Hieruit vloeit voort dat een bedrijfsbezoek steeds op maat moet gebeuren (geen routine) waarbij de voorbereiding, het aftoetsen van de verwachtingen van de school en nagaan hoe hierop inspelen belangrijke aspecten zijn.

De focus ligt op het type functies binnen het bedrijf. Deze worden getoond met het accent op 'voortdurende innovatie'. Het is belangrijk aan te tonen dat een functie voortdurend evolueert door o.a. toepassing van nieuwe technieken.

2. Hoe 'functiegerichtheid' uitwerken

a. De belangrijkste jobinhouden (functieprofielen) worden getoond tijdens de rondleiding. Wat kan er aan bod komen:

- Wat is de inhoud van de job (wat doe ik)?
- Welke vooropleiding heb ik hiervoor nodig?
- Welke competenties zijn belangrijk?
- Welke attitudes zijn belangrijk?

Hierbij is het vooral belangrijk dat niet de bedrijfsgids dit doet maar wel de individuele werknemer die deze job uitoefent. Uiteraard dient men deze werknemer op voorhand te informeren.

b. Uitbouw doe-activiteit

Zet een doe-activiteit centraal

- Demo-techniek:
 - Ofwel op de werkplaats zelf
 - Ofwel in een aparte demoruimte
- Leerlingen voeren zelf uit:
 - De jongere de job aanleren en laten uitvoeren, m.a.w. een praktijkgedeelte inschakelen in het bezoek. Dit betekent een belangrijke en misschien wel doorslaggevende meerwaarde voor het bezoek.

c. Groei- en opleidingskansen voor de werknemer

Toon aan wat het bedrijf doet om jongeren te laten groeien in het bedrijf

- Binnen de functie
- Doorgroeimogelijkheden
- Opleidingsmogelijkheden

Hierbij kan het retentiebeleid van het bedrijf aan bod komen.

d. Toekomstige werkgelegenheid in het bedrijf

Jongeren zijn vooral geïnteresseerd in 'welke werknemer' het bedrijf zal nodig hebben in de toekomst:

- Welke profielen zullen voornamelijk gevraagd worden (de evolutie aantonen)
- Welke opleiding heeft men best genoten
- Welke competenties zullen gevraagd worden.

3. Bijkomende aandachtspunten bij het bedrijfsbezoek

- Steeds de belangrijkheid van de voedingssector aantonen zowel op Belgisch als op Europees niveau. Ook op vlak van tewerkstelling.
- Aspect werkzekerheid belichten en dit ook in een ruimer kader situeren.
- Indien mogelijk is het aangewezen om aspecten als duurzaamheid (o.a. ecologische voetafdruk) kwaliteit respect voor de grondstoffen gezondheid innovatie

te belichten en op te nemen in de toelichting bij de jobinhouden. Dit kan voor een stuk de 'rode draad' zijn in de rondleiding.

4. Methodiek

Belangrijk is 'afwisseling' brengen in het verloop van het bedrijfsbezoek. Dit kan door

- tonen van een bedrijfsfilm (evt virtueel bezoek);
- tijdens de rondgang diverse mensen aan het woord te laten;
- tonen van bepaalde belangrijke activiteiten binnen een job;
- leerlingen erbij betrekken door vragen te laten beantwoorden; niet alles voorzeggen;
- leerlingen zelf iets laten uitvoeren indien mogelijk. Dit is misschien het moeilijkste te verwezenlijken maar kan in bepaalde gevallen een belangrijke meerwaarde betekenen;
- een ludieke werkvorm!

Vanzelfsprekend gebeurt het bezoek het best wanneer het bedrijf in volle activiteit is.

Leidraad voor bedrijfsbezoeken met leerlingen/studenten

Inleiding

Deze leidraad is bedoeld als geheugensteun en aankruislijst voor leerkrachten en voor begeleiders uit het bedrijf...

...want een bedrijfsbezoek voor leerlingen moet meer zijn dan even binnenkijken in een bedrijf en een wandeling maken doorheen de productie. Om er een inhoudelijke meerwaarde aan te kunnen geven, moet het degelijk voorbereid worden zowel door de school als door het bedrijf. Daarom is het essentieel dat er vooraf een bezoek/en of gesprek tussen school en bedrijf plaatsvindt.

Deze overzichtslijst met mogelijke aandachtspunten kan je hierbij helpen. De lijst heeft niet de pretentie limitatief te zijn. Je kan steeds elementen toevoegen of weglaten want uiteindelijk is elk bedrijfsbezoek maatwerk en in die zin ook uniek. In elk geval wil deze lijst een hulp zijn om de output zo groot mogelijk te maken.

Alvast een leerrijk bedrijfsbezoek!

Stap 1: Voorbereiding

- **1a. Voorbereidend bezoek**
- **1b. Voorbereiding in de klas**

Bedrijf en school zorgen **samen** voor het bepalen van een of meerdere duidelijke doelstelling(en): waarom organiseren we dit bezoek? wat willen we bereiken?

Een bedrijfsbezoek is meer dan toekomstige klanten overtuigen van een product.

Volgende inhoudelijke doelstellingen verdienen zeker aandacht:

- wie doet wat in het bedrijf? (voorstelling kernprofielen)
- doe-activiteit voor de bezoekers
- welke jobs moeten zeker aan bod komen?

Contactpersoon en -gegevens van de school

Dhr/mevr:

Contactpersoon en -gegevens van het bedrijf

Dhr/mevr:

1a Voorbereidend bezoek van de contactpersoon vd school aan het bedrijf

Opstellen draaiboek

Timing

Datum en uur van bezoek:

Tijdsduur van het bezoek:

Timing voor de onderdelen van het bezoek

Van:

Tot:

Van:

Tot:

Van:

Tot:

Van:

Tot:

Praktische afspraken veiligheid/hygiëne

	Ja	nee	opmerking
juwelen			
haarnetje			
schort			
speciale laarzen			
oordopjes			
veiligheidsbril			
gsm			
snoep of kauwgom			
foto's nemen			
pen en papier			

In functie van de doelstellingen

Competenties voor functies en beroepen

Bepalen welke personeelsleden uitleg geven over de kernprofielen, functies, competenties;
Bepalen welke personeelsleden uitleg geven over producten en processen, apparatuur, technologie,...
Kaderen in het leerplan/opleiding
Grootte van de groep bepalen en eventuele verdeling in kleinere groepen
Max. aantal:
Aantal groepen:
Aantal begeleiders:
Locatie van het onthaal:
Locatie voor inleiding:
Aandacht voor omgevingslawaaï tijdens bezoek
Naamlijst op voorhand doorgeven (badges)

Materiaal dat moet aanwezig zijn:
Gedetailleerde beschrijving van bezoek!
Locatie voor afsluitend moment:

Doe-activiteit

Demo
Doe-activiteit door enkele leerlingen
Doe-activiteit voor de ganse groep

Afspraken ivm evaluatie en terugkoppeling naar het bedrijf

In welke vorm?

1b Voorbereiding in de school

Competenties voor functies en beroepen

Welke functies/beroepen komen aan bod in het bedrijf

Informatie over beroepen zoeken op internet

Organogram van bedrijf analyseren

Krant bekijken op vacatures (kan ook als opvolgactiviteit)

Interview voorbereiden met werknemer

....

Veiligheid, hygiëne en milieu:

Reden veiligheidskledij/kledij voor hygiëne bespreken

Pictogrammen leren kennen

Milieuvriendelijk werken

Voedselveiligheid en kwaliteit: vb HACCP, traceerbaarheid

Welzijn en veiligheid op het werk

...

Producten

Productiemethodes

Apparatuur, technische uitrusting, technologie

Kennismaking met producten

...

Techniek en technologie

Voedingstechnologie (vb. aan de hand van het pedagogisch pakket Alimento www.alimento.be)

Apparatuur en uitrusting

Technologische systemen

Voorbereiding doe-activiteit

Kaderen in leerplan/opleiding

Eventueel theoretische achtergrond

Stap 2: Het bedrijfsbezoek met de leerlingen zelf

Inleiding

Welkom

Dhr/mevr:

Voorstelling bedrijf bijvoorbeeld aan de hand van een bedrijfsfilmpje (bij voorkeur niet langer dan 10')

Dhr/mevr:

Kaderen in project "wie doet wat": aankondiging van de verschillende functies die aan bod zullen komen; zowel de bedrijfsgids als de leerkracht/docent kunnen aan het woord zijn

Vertellen hoe het bezoek zal verlopen a.d.h.v. visuele ondersteuning vb. grondplan, presentatie,...

Tonen van producten

Stappen van grondstof tot afgewerkt product

Traceerbaarheid en HACCP

Begeleiders stellen zichzelf kort voor, hun beroep, hun taken, hun competenties

Dhr/mevr:

Dhr/mevr:

(Onderdeel van) productieproces (eenvoudig) uitleggen conform de leeftijd en opleiding van de jongeren

Aandacht voor veiligheid en hygiëne: herhaaldelijk aandacht hierop vestigen; ook gevaren vermelden. Kritische controlepunten verduidelijken (HACCP)

Pictogrammen verduidelijken

Arbeidsorganisatie

Apparatuur

Doe-activiteit aankondigen en kaderen (door zowel bedrijfsgids als leerkracht/docent)

Midden

Kern van het bezoek: rondleiding in bedrijf (eventueel in kleinere groepen)

Doelstellingen niet uit het oog verliezen.

Mogelijke doe-activiteiten in het bedrijf zelf

Opdrachten uitvoeren/testjes doen/interview doen/...

Slot

Samenkomen op eenzelfde locatie

Vragen laten stellen

Peilen naar ervaringen

Eventueel teruggrijpen naar info uit inleiding (waarom haarnetjes, waarom oordopjes,)

Eventueel folders en/of producten meegeven

Bedanking

...

Stap 3: Opvolging in de klas

Dit kan op diverse manieren naargelang de leeftijd van de leerlingen.

	school
Bespreking van de producten	
Technische bespreking machines, apparaten, ...	
Bespreking beroepen/functies	
(Engelse) vaktermen verduidelijken	
Ideeën voor nieuwe producten	
Reclamecampagne ontwerpen	
Analyses interviews	
Bedrijfsactiviteiten in groter kader plaatsen	
Analyse inspanningen naar milieu, veiligheid...	
Andere	

Stap 4 Terugkoppelen naar bedrijf:

Bedankingsbrief aan bedrijfsleiding
Evaluatie

Nuttige links bij de voorbereiding en/of opvolging:

Info over beroepen:

www.onderwijskiezer.be
www.durvers.be
www.heldenvanelkedag.be

Voedingstechnologie:

www.alimento.be

Voedselveiligheid:

www.vliegindesoep.be : voedselveiligheidsvoorschriften in voedingsbedrijven oefenen

Wenst u extra exemplaren van deze Leidraad?
Bestel ze via de website onderwijs.ipv.be/contact.

Arbeidsveiligheid:

www.praktijkonderwijs.com/~ehl/pictogrammen/pictogram.htm : oefenen op herkenning van pictogrammen

Voeding:

www.voedingsinfo.org

Meer?

www.bedrijfsbezoek.be
www.klascement.net
www.etenschappen.be



4

4484
PALLETDONN

4526

4526
20 BLOKKER

4526

4526
20 BLOKKER

IPV

Opleidingsadviseur
van de voedingsindustrie